

Tisková zpráva ekologických organizací a univerzitních odborníků na ochranu přírody v Jeseníkách

Projekt výstavby na Vřesové studánce v Jeseníkách má vážné trhliny a veřejnost jej odmítá, potvrzuje legislativní proces EIA

OLOMOUC, 27. 9. 2016

Ministerstvo životního prostředí („MŽP“) dne 22. 9. 2016 zveřejnilo závěry tzv. zjišťovacího řízení¹ v rámci procesu posuzování vlivu stavby na životní prostředí k projektu na Vřesové studánce na masivu Červené hory. V závěrech MŽP konstatuje, že záměr „Obnova poutního místa Vřesová studánka“ může mít významný vliv na životní prostředí a bude dál posuzován podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí („zákon o EIA“). Závěr zjišťovacího řízení tak potvrzuje dosavadní vyjádření ekologů a odborníků z univerzit, že projekt stavby na Vřesové studánce přináší řadu rizik a ohrožení pro evropsky výjimečnou přírodu v této oblasti. V rámci zjišťovacího řízení vyjádřilo negativní výhrady k projektu sedm ekologických organizací a dále Česká inspekce životního prostředí a Správa Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Masivně se zapojila i široká veřejnost, která využila práva zaslat k záměru svá vyjádření.

Kromě procesu EIA již od prosince 2015 vede Správa CHKO Jeseníky s investorem záměru dvě správní řízení², ve kterých investor žádá o povolení výjimek ze zákazů, které stanovuje zákon ve zvláště chráněných územích. Do 30. 9. 2016 má investor lhůtu doložit řadu chybějících podkladů. Ekologické organizace, řada odborníků a početná veřejnost proto očekávají brzké výsledné rozhodnutí Správy CHKO Jeseníky v této věci.

Ve vrcholové části masivu Červené hory v lokalitě Vřesové studánky má být postavena větší kaple a horská turistická chata³. Součástí projektu je provoz restaurace s kuchyní, ubytování a trvalé osídlení tohoto jedinečného místa. Investorem tohoto de facto komerčního záměru je spolek, jehož předsedou je šumperský podnikatel Pavel Holubář. Odborníci z univerzit a ekologické organizace zahájili v březnu 2016 veřejnou kampaň⁴ za záchranu jednoho z nejcennějších míst v Jeseníkách⁵.

Proces zjišťovacího řízení podle zákona o EIA byl na základě povinně předložené žádosti investora zahájen na MŽP dne 3. 8. 2016. V rámci procesu investor zveřejnil podrobnější dokument a studii, která hodnotí vliv výstavby a provozu záměru na místní přírodu. Podrobné analýzy těchto podkladů ze strany odborníků a ekologických organizací ovšem ukázaly, že dokumenty trpí mnoha nedostatky, zkreslují a zlehčují dopady projektu na vzácnou horskou přírodu a jsou zpracovány neobjektivně a povrchně. Některé zásadní dopady na přírodu investor neřeší vůbec nebo jen zcela okrajově. Až absurdně pak v dokumentech působí formulace, že projekt je citlivý k životnímu prostředí, respektuje přírodní hodnoty a vytváří s krajinou harmonický celek...

Přes uvedené nedostatky z předložených dokumentů vyplývá řada závažných faktů, např. ve fázi výstavby projektu. Ta se předpokládá po dobu 3 let v letech 2017 až 2020, během kterých by došlo k narušení klidové oblasti na Vřesové studánce stavební činností a intenzivní dopravou vč. těžké techniky. Odhaduje se, že pouze vybagrováním základů pro oba objekty by vzniklo 900 tun materiálu, což znamená cca 140 jízd nákladních automobilů (T815) s celkovou hmotností 20tun/automobil! Další těžká nákladní technika by byla potřeba průběžně na přepravu ostatních materiálů během dlouhé výstavby a pro samotné stavební práce. **Zcela zásadní je ovšem vliv trvalého osídlení místa, dramatického zvýšení návštěvnosti a konání různých veřejných akcí a poutí, které by v podstatě vedly k zániku evropsky významné přírody a dnešního harmonického duchovního rozměru místa.**

Proces zjišťovacího řízení podle zákona o EIA dále ukázal, že veřejnost je velice citlivá vůči výstavbě nových objektů v chráněných územích. Přestože proces zjišťovacího řízení proběhl v období letních prázdnin a dovolených, reakce veřejnosti byla masivní. Potvrzuje se, že veřejnost si stále více uvědomuje, jak moc je důležité zachovat poslední ostrovy neobydlené krajiny divoké přírody. A jedním z posledních těchto ostrovů v ČR je právě vysokohorská oblast mezi Keprníkem a masivem Červené hory. **Svá vyjádření odeslalo na MŽP více než 100 občanů s jednoznačným poselstvím: nepovolte projekt výstavby na Vřesové studánce a zachovejte místní unikátní přírodu!**

„Rád bych poděkoval jak kolegům z neziskových organizací, tak veřejnosti, že v letním období dovolených věnovali čas a úsilí přírodě Jeseníků a odeslali v takovém počtu své názory na MŽP. Vnímavá a veřejně aktivní společnost je základem pro fungování jakýchkoli věcí v této zemi, včetně kvalitní ochrany přírody,“ komentuje situaci Jiří Beneš z Hnutí DUHA Olomouc.

„Zdá se, že naše společnost už je přesycená ruchem civilizace a váží si posledních ostrovů divoké přírody. Příroda na Vřesové studánce a v okolí je evropsky mimořádná a má i svůj jedinečný duchovní rozměr. Zajít si na pivo a jídlo můžeme o kousek dál na Sedle, ale zažít klid a duchovní harmonii hor můžeme právě tady,“ vysvětluje podstatu věci předseda Společnosti přátel Jeseníků Ondřej Bačík.

„Příroda pod masivem Červené hory by byla vážně ohrožena výstavbou a trvalým osídlením tohoto jedinečného místa, jehož okolí je navrhováno jako jedna z klidových zón pro lesní kury a velké šelmy. Sám jsem byl letos svědkem rozmnožování silně ohroženého druhu živočichů v těsné blízkosti přístupové cesty na Vřesovou studánku. Doprava mechanizací a materiálu na místo stavby by znamenala likvidaci této populace,“ konstatuje Marcel Minář, předseda Českého svazu ochránců přírody Šumperk.

Pro více informací kontaktujte:

Jiří Beneš, Hnutí DUHA Olomouc, GSM: 606 078 021

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků – GSM: 604 631 563

Marcel Minář, předseda Českého svazu ochránců přírody Šumperk, 605 347 433

Poznámky k tiskové zprávě:

- 1) Závěry zjišťovacího řízení jsou přílohou tiskové zprávy, kompletní závěry řízení včetně jednotlivých stanovisek jsou zde:
http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_OV9174
- 2) Jsou vedena tato správní řízení:
 - udělení výjimky dle § 43 odst. 3 a 4 zákona k povolení zákazů ze základních ochranných podmínek dle § 26 zákona o ochraně přírody,
 - o udělení výjimek na zásah do biotopu a přirozeného vývoje vzácných druhů rostlin a živočichů (druhů je tam velmi mnoho)Správní řízení byla zahájena dne 16. 12. 2015, kdy investor podal na SCHKOJ žádosti o povolení výjimek ze zákazů ve zvláště chráněných územích. Aktuálně jsou obě správní řízení přerušena z důvodu mnoha nedostatků v žádosti investora s termínem doložení dokladů do 30. 9. 2016.
- 3) V lokalitě Vřesová studánka na masivu Červené hory v Hrubém Jeseníku kdysi stával kostel a turistická chata. Kostel vyhořel po zásahu bleskem v r. 1946 a horská chata postupně chátrala, od r. 1981 byla mimo provoz, v r. 1988 byla stržena a odstraněna.
- 4) Podrobnosti k veřejné kampani naleznete zde:
<http://www.zachranmevresovoustudanku.cz>
- 5) **Červená hora patří mezi oblasti s nejcennější přírodou v Jeseníkách.** Kromě lesů a horní hranice lesa zde můžeme zažít neobvyklé prostředí horské tundry. Vzácnější o to víc, že se zde vyskytuje na nevelké a zranitelné ploše. Na prudkých lavinových jihovýchodních svazích se rozkládá přírodní rezervace Sněžná kotlina. Na západním svahu pod vrcholem hory se nachází pramen Vřesová studánka, která se svým okolím patří k předním botanickým lokalitám. Mezi vzácné druhy

rostlin patří např. kriticky ohrožená ostřice tmavá nebo ostřice skalní. Dalším unikátem je endemit zvonek okrouhlolistý sudetský, který na světě roste pouze na několika místech v Krkonoších a Hrubém Jeseníku. Oblast je velmi významná z hlediska ornitologického a je zařazena do soustavy Natura 2000 s předmětem ochrany jeřábkem lesním. Přilehlé území poskytuje ideální podmínky pro výskyt tetřeva hlušce a rovněž pro rysa ostrovida, největší evropskou kočkovitou šelmu.

Přírodovědci a organizace, které usilují o záchranu Vřesové studánky a podporují veřejnou kampaň:

- Hnutí DUHA Olomouc, Jiří Beneš
- Společnost přátel Jeseníků, Rýmařov, předseda Ondřej Bačík
- ČSOP Šumperk, předseda Marcel Minář
- Spolek průvodců Jeseníky, z.s., Šumperk, předseda Jiří Tomášek
- ČSOP Hořepník, Prostějov, předseda Jaroslav Podhorný
- ČSOP Jeseníky, Olomouc, Petr Dvořák
- Actaea, společnost pro přírodu a krajinu, Karlovice, Kateřina Kočí
- Terra Natura Jeseníky, z.s.
- Česká společnost ornitologická
- Moravský ornitologický spolek
- Český svaz ochránců přírody Morava
- doc. RNDr. Ladislav, Miko PhD., v.r., přírodovědec, bývalý ministr životního prostředí a jeden z nejvýše postavených Čechů v orgánech Evropské unie
- prof. Ing. Stanislav Bureš, CSc., v.r., vedoucí Katedry zoologie a Ornitologické laboratoře Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (PřF UP)
- doc. RNDr. Jan Hradecký, Ph.D., v.r., děkan Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity (PřF OU)
- doc. RNDr. Aleš Dolný, Ph.D., v.r., vedoucí Katedry biologie a ekologie, PřF OU
- doc. RNDr. Petr Kočárek, Ph.D., v.r., Katedra biologie a ekologie, PřF OU
- Mgr. Josef Kašák, Ph.D., v.r., Mendelova univerzita v Brně
- RNDr. Zdeněk Majkus, CSc., v.r., Katedra biologie a ekologie, PřF OU
- RNDr. Martin Adamec Ph.D., v.r., Katedra fyzické geografie a geoekologie, PřF OU
- Ing. Radek Dušek, Ph.D., v.r., Katedra fyzické geografie a geoekologie, PřF OU
- RNDr. Jan Dungel, v.r., přírodovědec, cestovatel, malíř, grafik a ilustrátor
- RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D. v.r., Katedra ekologie a životního prostředí PřF UP
- doc. Mgr. Vladimír Remeš, Ph.D., v.r., katedra zoologie a Ornitologická laboratoř, PřF UP v Olomouci